

Jämijärven kunta
jamijarvi@jamijarvi

Viite

Lausuntopyyntö 26.6.2026

Aihe

Jämijärvi, Jämin perhepuiston asemakaava, laajennus, luonnos

Jämijärven kunta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Jämin perhepuiston asemakaavasta. Asemakaavalla osoitetaan 40 uutta loma-asuntojen ohjeellista tonttia. Lisäksi osoitetaan katu-, liikenne-, lähivirkistys- ja suojaviheralueet. Alueella on voimassa Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (2019), jossa alueelle ei sijoitu maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueita. Kaava-alue tosin sijoittuu maisemallisesti tärkeän alueen rajalle. Suunnittelumääräyksen mukaan:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Lisäksi kaava-alueen koillispuolella sijaitsee vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaava 2050:ssa maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi osoitettu *Narvin uhrilähdde*, jolla katsottiin pakanallisella ajalla olevan parantavia voimia. Lähdeveden tehoon uskottiin vielä 1800-luvullakin. Voimassa olevan Jämin osayleiskaavan mukaan alue on osoitettu matkailupalvelujen alueena (RM).

Jämin perhepuistolla on voimassa Jämin asemakaava, II vaihe (2002). Perhepuiston asemakaavassa on kymmenen loma-asuntojen korttelialuetta (RA),

Satakunnan Museon kannanottoArkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueelta ei toistaiseksi tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Maanmittauslaitoksen laser 5p aineistossa (Tuotantoalue: Parkano 2020) on kuitenkin havaittu mahdollinen kaava-alueella sijaitseva tervahauta. Satakunnan Museo tulee tekemään kesän 2026 aikana alueelle tarkastuksen havainnon vahvistamiseksi tai poissulkemiseksi. Kaavaselostukseen museo esittää täydennettävien tiedot vain noin 500 m etäisyydellä suunnittelualueesta sijaitsevista muinaismuistolailla rauhoitetuista

Narvin ja Kylmänmyllynlähteistä, kts.

<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000013346>.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Jämin perhepuiston laajennus sijoittuu Mielahdentien itäpuolelle, ja täydentää tien toiselle puolelle aiemmin kaavoitettua loma-asuntojen aluetta. Perhepuisto ei sijoitu paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön alueelle, mutta sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Jämijärven kulttuurimaisema. Alueen arvioinnissa on todettu:

Jämijärven kulttuurimaisema edustaa Suomenselän ja Lounaismaan karua vedenjakajaseutua, missä maisemaa hallitsee Hämeenkaan harjumuodostuma. Maisema-alueen pellot ja asutus ovat sijoittuneet alueen keskellä olevan Jämijärven keskustaajaman tuntumaan. Viljelymaisema on alueelle tyypillisesti kumpuilevaa ja vaihtelevaa. Peltoalueet ovat melko pieniä ja muodostavat metsäisten saarekkeiden kanssa mosaiikkimaisen maisemakuvan. Alueella on säilynyt jonkun verran perinteistä rakennuskantaa. Paikoin uudet suuret karjatalousrakennukset perinteisten pihapiirien yhteydessä näkyvät maisemakuvassa häiriötekijöinä.

Kaava-alue sijoittuu rakentamattomalle, metsäiselle saarekkeelle. Museo pitää hyvänä, että alueen itäpuoli pidetään lähivirkistysalueena. Alueen kehittämisessä tulee huomioida läheinen maakunnallisesti merkittävä maisema-alue ja säilytettäväksi osoitetulla metsäsaarekkeella on säilytettävä sen keskeiset arvot. Lisäksi on huomioitava Narvin ja Kylmänmyllyn uhrilähteiden läheisyys. Alueen kaavoitus ei saa vaarantaa alueen luonnetta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä